

Σύντομη ιστορία του αναρχοσυνδικαλισμού 1906-1986

Ο αναρχοσυνδικαλισμός έκανε την εμφάνισή του και έντονη την παρουσία του στην Γαλλία, όταν ο Φερνάντ Πελλουτιέ προσκάλεσε τους αναρχικούς να συμμετέχουν στα συνδικάτα. Από το 1895 και για πολλά χρόνια μετέπειτα, ο αναρχοσυνδικαλισμός ήταν η κυριότερη τάση μέσα στο συνδικαλιστικό κίνημα της Γαλλίας. Οι αναρχοσυνδικαλιστές υποστήριζαν ότι τα συνδικάτα με τη δράση τους μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν αποτελεσματικά την απεργία, το μποϊκοτάζ κατά των επιχειρήσεων και το σαμποτάζ. Όπως και όλοι οι αναρχικοί, ήσαν ενάντια στον κοινοβουλευτισμό και την πολιτική δράση και χρησιμοποιούσαν τις πλατειές εργατικές κινητοποιήσεις για να στηρίξουν τη δράση τους και γι' αυτό ήσαν ενάντια στην ατομική τρομοκρατία άλλων αναρχικών.

Το μεγάλο όπλο που, κατά την γνώμη τους, θα οδηγούσε στην ανατροπή του καπιταλισμού ήταν η γενική εξεγερτική απεργία.

Στο συνέδριο της C.G.T., στην Αμιένη το 1906, ο αναρχοσυνδικαλισμός πέρασε στη φάση της ωριμότητάς του, μιας και ο χάρτης του συνεδρίου υιοθετούσε την αδιάλλακτη ταξική πάλη και διακηρύσσοντας ότι τα συνδικάτα θα είναι στην μελλοντική κοινωνία η βάση της οργάνωσης της παραγωγής και διανομής των προϊόντων. Μεγάλο ρόλο στην επεξεργασία αυτή έπαιξαν ο Λαγκαρντέλ, ο Σορέλ και άλλοι. Έτσι, κάτω απ' αυτές τις επιδράσεις, οργανώθηκαν στην Γαλλία πολυάριθμες απεργίες και εκδηλώσεις, με αποκορύφωμα την Πρωτομαγιά του 1906 - όπου έγιναν άγριες συγκρούσεις μεταξύ εργατών και αστυνομίας - και τη μεγάλη απεργία των σιδηροδρομικών το 1910.

Στην Ισπανία, οι αναρχικοί ίδρυσαν το 1908 τη Solidaridad Obrera (Εργατική Αλληλεγγύη) και το 1910 την Εθνική Συνομοσπονδία Εργασίας, τη C.N.T. Οργανώθηκαν πολλές απεργίες. Το κέντρο των δραστηριοτήτων ήταν η Βαρκελώνη, αλλά το κίνημα επεκτάθηκε και στην Πορτογαλία.

Οι Κάτω Χώρες, Ολλανδία και Βέλγιο, είχαν και αυτές αξιόλογο κίνημα και στα συνέδρια της 2ης Διεθνούς έστειλαν εξέχουσες φυσιογνωμίες όπως ο αναρχοσυνδικαλιστής Καίσαρ Πέπε κ.ά.

Στις Σκανδιναβικές χώρες, όπως και σε μια σειρά άλλων χωρών (Ρωσία, Πολωνία, Τσεχοσλοβακία, Γιουγκοσλαβία κ.λπ.) υπήρχαν μαχητικές αναρχοσυνδικαλιστικές ομάδες.

Στην Ιαπωνία, από το 1908 υπήρχε έντονη κίνηση. Το 1911 δολοφονείται στις φυλακές ο αναρχικός Κοτόκου μαζί με 11 ακόμα συντρόφους του. Το 1920 ο αναρχοσυνδικαλισμός ασκεί μεγάλη επίδραση στο εργατικό κίνημα ακόμα και μέσα στους κόλπους του Σοσιαλιστικού Κόμματος. Στην Γερμανία, ιδρύθηκε το 1890 η Ελεύθερη Ένωση Γερμανικών Συνδικάτων που το 1919 έφτασε να αριθμεί 100.000 μέλη.

Στην Ιταλία, το 1907 είχαν γίνει πολυάριθμες απεργίες διοργανωμένες από αναρχοσυνδικαλιστές. Το κέντρο του κινήματος ήταν η Πάρμα, όπου το 1908 μια γενική απεργία συσπείρωσε όλες τις εργατικές δυνάμεις της χώρας. Πολλοί σοσιαλιστές τότε πέρασαν με τον αναρχοσυνδικαλισμό. Το 1912 ιδρύθηκε η Ιταλική Συνδικαλιστική Ένωση (USI) που απέκτησε επαφές με τους Γάλλους Λαγκαρντέλ και Σορέλ.

Στις Η.Π.Α, στις 27 Ιούνη του 1905 στο Σικάγο ιδρύθηκε η σημαντικότερη επαναστατική συνδικαλιστική οργάνωση των Η.Π.Α. η IWW (Βιομηχανικοί Εργάτες του Κόσμου). Για να ιδρυθεί αυτή η οργάνωση έγινε μια συγχώνευση 54 εργατικών οργανώσεων με σύνολο 90.000 μέλη περίπου και βασικό ρόλο σ' αυτό έπαιξαν οι Ευγένιος Ντεμπς, Ουίλλιαμ Χέϊγουντ και Ντανιέλ ντε Λεόν. Λίγο μετά οι Ντεμπς και Λεόν αποχώρησαν και πέρασαν με τον ρεφορμισμό. Η IWW οργάνωσε πολλές απεργίες όπως τη γενική απεργία των υφαντουργών το 1912. Αυτή τη χρονιά, η αριστερή πτέρυγα του Σοσιαλιστικού Κόμματος υιοθετούσε αρκετές από τις αναρχοσυνδικαλιστικές απόψεις στο πρόγραμμά της που είχε τον τίτλο «Ο βιομηχανικός συνδικαλισμός» και αυτό γιατί το πρόγραμμα γράφτηκε από τους αγωνιστές Ουίλλιαμ Χέϊγουντ και Γκούσταβ Λε Μπον. Η IWW φιλοδοξούσε να μετατραπεί σε μια παγκόσμια οργάνωση και η επιρροή της σε οργανώσεις άλλων χωρών, όπως της Μ. Βρετανίας, Νορβηγίας, Αυστραλίας, Καναδά, Ν.Αφρικής, Μεξικού και Χιλής, ήταν μεγάλη. Το 1917 η

δύναμή της έπεσε κάπως και αριθμούσε περίπου 60.000 μέλη. Άλλες οργανώσεις στις Η.Π.Α, εκείνη την εποχή ήταν η Αναρχοσυνδικαλιστική Ένωση Βόρειας Αμερικής που ιδρύθηκε το 1912 και η Διεθνής Μορφωτική Ένωση Συνδικάτων που ιδρύθηκε το 1914.

Στην Μ. Βρετανία στις 26 Νοέμβρη 1910, ιδρύθηκε η Βιομηχανική Αναρχοσυνδικαλιστική Μορφωτική Ένωση, η ISEL, στο Μάντσεστερ, με πρωτοβουλία του αγωνιστή Τομ Μανν. Η οργάνωση αυτή απέκτησε μεγάλη επιρροή στο εργατικό κίνημα και διοργάνωσε πολλές απεργίες με κορυφαίες τις απεργίες των σιδηροδρομικών, των εργατών μεταφορών, των ανθρακωρύχων και άλλων κλάδων. Στο διάστημα 1910-1914 έγιναν οι μεγαλύτερες και οι πιο άγριες απεργίες των εργατών, των οποίων ο μεγαλύτερος εμπυχωτής ήταν ο Τομ Μανν. Το κίνημα επεκτάθηκε και στην Ιρλανδία όπου ξεχώριζε ο Τζιμ Λάρκιν.

Στη Νορβηγία, το 1920 οι αναρχοσυνδικαλιστές αποτελούσαν την πλειοψηφία του Συνδικαλιστικού Κέντρου. Το 1909 συνήλθε μια διάσκεψη αναρχοσυνδικαλιστών και άλλων αγωνιστών από 6 Λατινοαμερικάνικες χώρες και μεγάλο ρόλο σ' αυτό έπαιξαν οι διάφοροι αναρχικοί που είχαν μεταναστεύσει εκεί από την Ιταλία, την Ισπανία και την Πορτογαλία. Δημιουργήθηκαν νέα συνδικάτα και έγιναν πολλές απεργίες. Τα βασικά κέντρα ήταν η Αργεντινή, η Χιλή, η Βολιβία και το Μεξικό. Στην Αυστραλία, το ισχυρό κίνημα που υπήρχε κηρύχτηκε παράνομο το 1916, επειδή διοργάνωνε αντιπολεμικές απεργίες και ενέργειες. (Την εποχή εκείνη οι αναρχικοί και οι αναρχοσυνδικαλιστές διοργάνωναν σε όλο τον κόσμο αντιπολεμικές απεργίες ενάντια στον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο. Η IWW είχε οργανώσει πολλές τέτοιες.) Τον Αύγουστο και τον Οκτώβρη 1917, οι Αυστραλοί αναρχοσυνδικαλιστές οργάνωσαν γενική απεργία 100.0000 εργατών. Ισχυρή επιρροή είχε ο αναρχοσυνδικαλισμός και σε μια σειρά άλλες χώρες όπως στον Καναδά, στη Νότια Αφρική, στη Νέα Ζηλανδία κ.ά.

Τον Ιούλη του 1921, οι αναρχοσυνδικαλιστές από όλες σχεδόν τις χώρες εκπροσωπούνται στο ιδρυτικό συνέδριο της Κόκκινης Διεθνούς των Εργατικών Συνδικάτων, όπου έρχονται σε ρήξη με τους μαρξιστές και αποχωρούν. Σημαντικές δυνάμεις όμως προσχωρούν στην Κόκκινη Διεθνή, όπως ο κύριος όγκος της γαλλικής CGT με επικεφαλής τον Μονμουσώ, η ομάδα Χέιγουντ-Χάρντντ από την IWW, μεγάλες δυνάμεις από Αγγλία, Ιαπωνία κ.λπ Όσοι όμως έμειναν πιστοί στον αναρχοσυνδικαλισμό, τον Δεκέμβρη του 1922 στο Βερολίνο, ίδρυσαν την Διεθνή Ένωση Εργατών, την IWA, που είχε τμήματα σε Γερμανία, Ιταλία, Ισπανία, Πορτογαλία, Τσεχοσλοβακία, Πολωνία, Σουηδία, Δανία, Αργεντινή, Μεξικό, Χιλή, Βολιβία κ.λπ. Πάντως, τα σημαντικότερα τμήματα ήταν η ισπανική CNT, η πορτογαλική CGT και η αργεντινική FORA. Πολλά απ' αυτά τα τμήματα υπάρχουν μέχρι σήμερα.

Τα συνέδρια που πραγματοποίησε μέχρι σήμερα η IWA είναι: Βερολίνο 1922 (ήταν το ιδρυτικό συνέδριο όπου συμμετείχαν 28 εκπρόσωποι από 14 χώρες που εκπροσωπούσαν 1.000.000 μέλη), Μαδρίτη 1931, Παρίσι 1935, Παρίσι 1938, Τουλούζη 1951, Πουτώ 1953, Μασσαλία 1956, Τουλούζη 1958, Μονπελιέ 1971, Παρίσι 1971, 1979 και 1986.

* Το κείμενο αυτό το είχα γράψει σε παλιά χειροκίνητη γραφομηχανή στα τέλη του 1986, χρησιμοποιώντας στοιχεία κυρίως από το βιβλίο του Ουίλλιαμ Φόστερ «Ιστορία των τριών Διεθνών».

Ούτε θεός – ούτε αφέντης